

“ ఆదిపర్వము ” - విశ్వ విఘ్నాన సర్వస్వమ్

॥ విఘ్నేశ్వర ధ్యానమ్ ॥

ఘ్నాంబరధరం విఘ్నం శశివర్ణం చతుర్భుజమ్ ।
పునస్తవదనం ధ్యాయేత్ సర్వవిఘ్నోపశాంతయే ॥

॥ శ్రీనివాస ధ్యానమ్ ॥

నమస్తుభ్యం మహాదేవ నారాయణ కృపానిధే ।
పాలా మః ఫణిశైలేశ భక్తబంధో దయానిధే ॥

॥ మహాభారత శ్రవణ ఫలమ్ ॥

ద్వైపాయనౌష్ఠ పుట నిస్పృతమప్రమేయం । పుణ్యం పవిత్రమథ పాపహరం శివం చ ।
యో భారతం సమధిగచ్ఛతి వాచ్యమానం । కిం తస్య పుష్కరజలైరభిషేచనేన ॥

॥ అభి సంకల్పః ॥

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, దేవదేవోత్తమస్య, జగద్రక్షణార్థం, అవతీర్ణస్య, శ్రీమదఖిలాండకోటి
బ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః, అనుగ్రహప్రసాదేన, సర్వేషాం, భక్తజనానాం, ఆభివ్యాధి,
నివృత్తిద్వారా, ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, విషూచికాక్రిమిజనిత, సమస్త, దుష్టభావ నివారణార్థం
సర్వారిష్ట, నివృత్తిద్వారా, సకలశ్రేయో2భివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థ, కామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ, పురుషార్థ ఫల
సిద్ధ్యర్థం, వాఙ్మనఃకాయ, ప్రవర్తిత, అనేక జన్మాఘ, నిబర్హణార్థం, సమస్త, పాపక్షయార్థం, గోసంరక్షణార్థం చ,
శ్రీమన్మహాభారతే, ఆదిపర్వణి, యథాశక్తి, ఏకత్రింశత్యధికశతతమాధ్యాయాస్తర్గత శ్లోకపారాయణం,
ఆచార్యముఖేన కరిష్యామహే ॥

॥ వ్యోమ ధ్యానమ్ ॥

వ్యోమం వశిష్టనప్తారం శక్తేః పౌత్రమకల్మషమ్ ।
పరోశరోత్మజం వందే శుకతాతం తపోనిధిమ్ ॥

వ్యోమాయ విఘ్నరూపాయ వ్యోమరూపాయ విష్ణవే ।
నమో వై బ్రహ్మనిధయే, వాసిష్ఠాయ నమోనమః ॥

వైశమ్పాయన ఉవాచ

ముహూర్తమివ తం ద్రోణశ్చింతయిత్వా వినిశ్చయమ్ ।
 సవ్యసాచినమాదాయ వైషాదిం ప్రతి జగ్మివాన్ ।
 దదర్శ మలదిగ్ధాఙ్గం జటిలం చీరవాససమ్ ॥ 131-49 ॥

ఏకలవ్యం ధనుస్పాణిమస్యంతమనిశం శరాన్ ।
 ఏకలవ్యస్తు తం దృష్ట్వా ద్రోణమాయాంతమన్తికాత్ ॥ 131-50 ॥

అభిగమ్యోపసంభ్రహ్య జగామ శిరసా మహీమ్ ।
 పూజయిత్వా తతో ద్రోణం విధివత్ స నిషాదజః ॥ 131-51 ॥

నివేద్య శిష్యమాత్మానం తస్థా ప్రాఙ్జలిరగ్రతః ।
 తతో ద్రోణో2బ్రవీద్రాజన్నేకలవ్యమిదం వచః ॥ 131-52 ॥

యది శిష్యో2సి మే వీర వేతనం దీయతాం మమ ।
 ఏకలవ్యస్తు తచ్ఛ్రుత్వా ప్రీయమాణో2బ్రవీదిదమ్ ॥ 131-53 ॥

ఏకలవ్య ఉవాచ

కిం ప్రయచ్ఛామి భగవన్నాఙ్గాపయతు మాం గురుః ।
 న హి కిచ్ఛేదదేయం మే గురవే బ్రహ్మవిత్తమ ॥ 131-54 ॥

వైశమ్పాయన ఉవాచ

తమబ్రవీత్ప్రయాఙ్గుష్ఠో దక్షిణో దీయతామితి ।
 ఏకలవ్యస్తు తచ్ఛ్రుత్వా వచో ద్రోణస్య దారుణమ్ ॥ 131-55 ॥

ప్రతిఙ్గామాత్మనో రక్షన్ సత్యే చ నియతః సదా ।
 తథైవ హృష్టవదనస్తథైవాదీనమానసః ॥ 131-56 ॥

ఛిత్వావిచార్య తం ప్రాదాద్రోణాయాఙ్గుష్టమాత్మనః ।
 తతః శరం తు వైషాదిరఙ్గులీభిర్వ్యకర్షత ॥ 131-57 ॥

న తథా చ స శీఘ్రో2భూద్యథా పూర్వం నరాధిప ।
 తతో2ర్జునః ప్రీతమనా బభూవ విగతజ్వరః ॥ 131-58 ॥

ద్రోణశ్చ సత్యవాగాసీన్నాన్యో2భిభవితార్జునమ్ ।
 ద్రోణస్య తు తదా శిష్యో గదాయోగ్యో బభూవతుః ॥ 131-59 ॥

దుర్యోధనశ్చ భీమశ్చ సదా సంరబ్ధమానసౌ ।
 అశ్వత్థామా రహస్యేషు సర్వేష్వభ్యధికో2భవత్ ॥ 131-60 ॥

తథాతి పురుషోనన్యాన్భారుకౌ యమజావుభౌ ।
 యుధిష్ఠిరో రథశ్రేష్ఠః సర్వత్ర తు ధనశ్చయః ॥ 131-61 ॥

ప్రథితః సాగరాంతాయాం రథయాథపయాథపః ।
 బుద్ధియోగబలోత్సాహైః సర్వాస్త్రైషు చ నిష్ఠితః ॥ 131-62 ॥

అస్త్రై గుర్వనురాగే చ విశిష్టో2భవదర్జునః ।
 తుల్యేష్వస్త్రోపదేశేషు సౌష్ఠవేన చ వీర్యవాన్ ॥ 131-63 ॥

ఏకః సర్వకుమారాణాం బభూవాతిరథో2ర్జునః ।
 ప్రాణాధికం భీమసేనం కృతవిద్యం ధనశ్చయమ్ ॥ 131-64 ॥

ధార్తరాష్ట్రో దురాత్మానో నామృష్యన్త పరస్పరమ్ ।
 తాంస్తు సర్వాన్ సమానీయ సర్వవిద్యాస్త్రశిక్షితాన్ ॥ 131-65 ॥

ద్రోణః ప్రహరణజ్ఞానే జిజ్ఞాసుః పురుషర్షభః ।
 కృత్రిమం భాసమారోప్య వృక్షాగ్రే శిల్పిభిః కృతమ్ ।
 అవిజ్ఞాతం కుమారాణాం లక్ష్మ్యభూతముపాదిశత్ ॥ 131-66 ॥

ద్రోణ ఉవాచ

శీఘ్రం భవన్తః సర్వే2పి ధనూంష్యోదాయ సర్వశః ।
 భాసమేతం సముద్దిశ్య తిష్ఠధ్వం సన్ధితేషవః ॥ 131-67 ॥

మద్వాక్యసమకాలం తు శిరో2స్య వినిపాత్యతామ్ ।
 ఏకైకశో నియోక్త్యామి తథా కురుత పుత్రకాః ॥ 131-68 ॥

వైశమ్పాయన ఉవాచ

తతో యుధిష్ఠిరం పూర్వమువాచాఙ్గిరసాం వరః ।
 సన్తత్స్వ బాణం దుర్ధష మద్వాక్యాన్తే విముఞ్చ తమ్ ।
 తతో యుధిష్ఠిరః పూర్వం ధనుర్బుహ్య పరన్తపః ॥ 131-69 ॥

తస్మా భాసం సముద్దిశ్య గురువాక్యప్రచోదితః ।
తతో వితతధన్వానం ద్రోణస్తం కురునన్దనమ్ ॥

॥ 131-70 ॥

స ముహూర్తాదువాచేదం వచనం భరతర్షభ ।
పశ్యైనం తం ద్రుమాగ్రస్థం భాసం నరవరాత్మజ ॥

॥ 131-71 ॥

పశ్యామీత్యేవమాచార్యం ప్రత్యువాచ యుధిష్ఠిరః ।
స ముహూర్తాదివ పునర్ద్రోణస్తం ప్రత్యభాషత ॥

॥ 131-72 ॥

ద్రోణ ఉవాచ

అథ వృక్షమిమం మాం వా భ్రాతృన్ వాపి ప్రపశ్యసి ।
తమువాచ స కౌన్తేయః పశ్యామ్యేనం వనస్పతిమ్ ॥

॥ 131-73 ॥

భవంతం చ తథా భ్రాతృన్ భాసం చేతి పునః పునః ।
తమువాచాపసర్వేతి ద్రోణో2ప్రీతమనా ఇవ ॥

॥ 131-74 ॥

“ప్రహేళిక ”

ః “గోవింద నామ సంకీర్తనమ్” ః

॥ అథ క్షమా ప్రార్థనా ॥

ః యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ సమోస్తుతే ॥

॥ అథ లోకక్షేమ ప్రార్థనా ॥

ః సర్వేభవన్తు సుఖినః సర్వేసంతు నిరామయాః ।
సర్వేభద్రాణి పశ్యంతు మాకశ్చిత్ దుఃఖభాగ్భవేత్ ॥

॥ అథ భగవత్సమర్పణమ్ ॥

ః కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

॥ అథ మంగళమ్ ॥

ః శ్రియః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥